

Számítógépes levéltári szolgáltatás

Számítógéppel tájékoztatókat hamarosan a szakembereket a települések térképeiről és építészeti terveiről. A korszerű nyilvántartás és adatszolgáltatás rendszerét a napokban mutatták be a budapesti Fővárosi Levéltár Heinrich István utcai részlegén.

Ságvári Ágnes főigazgató és a szakemberek elmondták, hogy a Fővárosi Levéltárban kialakított, elvek szerint nyilvántartási lapokra rögzítik a többi között a tervrajzok és a térképek leoláhelyeit, fajtaírt, méreteit, állagát, az ábrázolt építmények leírását, topográfiai helyét. Ezeket az adatokat betáplálják a számítógépbe, ahonnan bármikor lehívhatják az építészeti, a történelmi, a műemlékvédelmi és más szakemberek. Rövid idő alatt megszerezhetik a települések fejlesztéséhez, a régi épületek, a közművek szanálásának vagy felújításának tervezéséhez, a környezet és műemlékek védelméhez szükséges információkat.

Ha a rendszerbe bekapcsolódnak a megyei levéltárak és más közgyűjtemények, áttekinthetik majd az országsszerte őrzött építészeti forrásanyagokat anélkül, hogy a helyszínre utaznának. Ez lesz az ország első ilyen jellegű gépesített levéltári szolgáltatása.

Emlékezés Katona Andrára

Katona András egy szegedi napszámos fiaként nyolc évvel ezelőtt, 1974. október 9-én született. A család nehéz helyzete arra kényszerítette, hogy a négy elemi osztály elvégzése után nyomban munkába álljon; a Tisza-parton, még mint gyermek a kubikosok talicskahúzójaként kereste kenyerét, és járult hozzá a család fenntartásához. Később csak kínálkozott lehetősége arra, hogy szobafestő és mázolótanonc legyen. Alig szabadult fel, 1915-ben behívták katonának. Az orosz frontra került, ahol 1917-ben, a februári forradalom időszakában, csapattestének legénysége kapcsolatba került a velük szemben harcoló katonákkal, akik megértették velük, hogy ellenségeiket a frontvonaluk mögött kell keresniük. Leszerelése után ő is kereste a cselekvés lehetőségét. Amikor a Magyar Kommunista Pártja 1918 decemberében erőteljes vidéki szervező munkát indított, és 1919. január 12-én a szegedi szervezet is megalakult, és a Zárda utca 7. szám alatti helyiségben megkezdte az agitációt, Katona András is ide lépett be jó néhány volt katonatársával. A proletárdiktatúra kikiáltása után a Szegedi Munkástanács megválasztotta az új igazgatási szervezetet, a háromtagú direktóriumot, és mellé a nyolc bizottságot, Katona Andrást a közegészségügyi és szociálisügyi bizottságba választották, Hol-

ló Jenő, Hollós József és Bernáth András mellett. Amikor pedig a szegedi direktórium a várost megszállva tartó franciák nyomására 1919. március 26-áról 27-re virradó éjjel elhagyta a várost, ő is velük ment. A direktórium a franciák által Rószkétől Algyőig meghúzott demarkációs vonalon kívül folytatta tevékenységét, a Szegedhez tartozó, akkor még tanyákkal benépesített határban, Tanács-Magyarország területén. Katona András itt is tevékenykedett; Alsótanyán az intéző bizottság tagjává, és a munkás-, katonai- és paraszttanácsba választották.

A proletárdiktatúra leverése után, a hatalomra jutott ellenforradalmi rendszerben megkezdődött az üldözés. Katona Andrást 1919 szeptemberében letartóztatták, és 1921-ig a Csillag-börtönben tartották. Szabadulása után, most már a legális szociáldemokrata pártban folytatta a munkát. Ahol csak dolgozott, mindegyütt bérharcot kezdeményezett, szervezte a kizsákmányolás elleni harcot, tagságot toborozott. Ennek folytán a hatóságok üldözték, és akadályozták a vállalkozásai való elhelyezkedését. 1925-ben kénytelen volt iparendéldyét kiváltani, és ettől kezdve kizárólag magánosok megrendeléseire számíthatott.

A liberálisok mellett a kisiparosok szerepe növekedett, ebben Katona Andrást, és mellette Marosán Emilnek volt jelentékeny szerepe. Úgyannyira, hogy

amikor a harmincas évek második felében, a fasizálódási folyamat emelkedésével a Szegedi Ipartestületben is mindinkább éleződtek az ellentétek, Katona András és társai a fajvédő alapon álló Baross Szövetség befolyását a kisiparosság jelenléte részére korlátozni voltak képesek. Tevékenysége ismertté vált a hivatalos szervek előtt. Ennek következtében 1944. április 3-án, több száz haladó gondolkodású polgárral, és a munkásság legjobbjával őt is őrizetbe vették, és Ricsé-re internálták, ahol az érbányában dolgoztatták őket.

Katona András társával együtt (kivéve azokat, akiket Németországba hurcoltak, s akik jelentékeny részét ott el is pusztult) szeptember első napjaiban hazatért, azonban továbbra is rendőri felügyelet alatt állottak. A megpróbáltatások még nem érték véget. Október 8-án bevonultatták, és mint egészségügyi szolgáltatónak katonát útba indították Szegedre. Nem sokkal ezután 30 társát hazaszállították. Október 11-én a várost felszabadították a szovjet csapatok. Október 13-án Katona maga is hazatért, és nyomban felvette a kapcsolatot a kommunistákkal.

Az új viszonyok között most már szabadon szervezkedtek, és maga is a kommunista párt alapító tagjai közé tartozott. A pártvezetőségben szervezési vezető lett. 1945 januárjában megválasztották a Szegedi Ipartestület elnökévé, majd 1951-ben a Kisiparosok Országos Szövetsége (KIOSZ) szegedi szervezete elnökévé. Tagja volt a városi igazgatás vezető testületének, a koalíciós alapon újjászervezett törvényhatósági bizottságnak. Számos felszólalásban védte a dolgozók érdekeit. Többek között a lakásügyi vitában. A felszabadulás időszakának számtalan tennivalói között Katona András nevével gyakran találkozunk.

Az ellenforradalom leverésének időszakában fél évig a karhatalom fegyveres tagjaként védte a párt politikáját. Utána a Magyar Szocialista Munkáspárt szegedi városi bizottsága munkatársaként tevékenykedett. Nyugdíjas korában is elszakíthatatlan kapcsolatban állt a pártmunkával.

1973. október 31-én halt meg Szegeden. Életútján számos kitüntetéssel ismerték el munkáját. Születése 90. évfordulóján a sírjára helyezett virágokkal rojúk le megbecsülésünket és halánkat.

Oltvai Ferenc

Dr. V. M.

Meddig jár a családi pótlék?



R. J. kübekházi olvasónk a családi pótlékra vonatkozó rendelkezésről érdeklődik. Leánya főiskolai hallgató és sérelmezi, hogy utána családi pótlékot nem fizetnek. Tudomása szerint a családi pótlék arra a gyermekre jár, aki tanul. A főiskola igazolását leánya tanulásáról munkahe-lyén bemutatta, de ennek ellenére sem fizetik a családi pótlékot. Kéri, ismerjessük, hogy mit mond ezzel kapcsolatban a jogszabály?

Olvasónk esetében a munkáltató eljárása szabályos volt. A társadalombiztosítási törvény rendelkezései szerint családi pótlékra az jogosult, akinek a háztartásában két vagy több gyermek van. Egy gyermek után pedig az jogosult, aki egyedülálló, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve testileg vagy szellemileg fogyatékos. Egy gyermek után az a biztosított is jogosult, aki a gyermek figyelembevételeivel 1971. november hónapot követően két vagy több gyermek után már részesült családi pótlékban.

A családi pótlékra jogosultság szempontjából azt a gyermeket kell figyelembe venni, aki 16 évesnél fiatalabb, vagy 16 évesnél idősebb, de 19 évesnél fiatalabb, és alsó- vagy középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, vagy tartósan beteg, illetve testileg vagy szellemileg fogyatékos. Háztartásban levő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki átmenetileg tartózkodik a háztartáson kívül (például diákotthonban, kórházban van), továbbá azt, akit térítés mellett intézetben, nevelőotthonban, csecsemő- vagy

gyermekotthonban helyeztek el.

A családi pótlék a nyári szünet időszakára az után a gyermek után is jár, aki középfokú oktatási intézmény utolsó évfolyamát sikeresen elvégezte, és szeptember vagy október hónapban tesz érettségi vizsgát, illetőleg szeptember hónaptól más középfokú intézményben folytatja tanulmányait. Nem jár családi pótlék az árvaellátásban részesülő, a harmadéves szakmunkástanuló és a szakmunkástanuló-otthonban, továbbá a térítés nélkül intézetben,

nevelőotthonban, csecsemő- vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek után. A családi pótlék arra a naptári hónapra jár, amelyben a dolgozó (biztosított) munkaviszonya, vagy szövetkezeti tagsági viszonya alapján 21 napot társadalombiztosításban tölt.

Olvasónk gyermeke a középfokú oktatási intézményben a tanulást befejezte, és felsőfokú oktatási intézmény nappali tanulója, tehát, ilyen címen, hogy tanul, családi pótlékra már nem jogosult.

HÁZASSÁG

Zilahi István és Veres Anna Enikő, Ladányi Imre István és Tihanyi Erzsébet Magdolna, Dóczy Szilveszter és Kálmán Mária Magdolna, Pfeifer Ferenc és Murza Elza, Molnár József és Gera Judit, Németh György és Battyai Edina Beáta, Mészáros István és Domonkos Ilona, Kis Mihály és Vizi Gizella, Parkányi Zoltán József és Bíró Margit, Horváth Imre és Gál Annamária, Horváth István János és Kozma Ibolya, Ragályi Tamás Jenő és Csányi Ágnes, Nyírók Mihály és Révész Anna, Misley Zsolt László és Varga Tünde Mária, Galzó-Polyák Mihály és Varga Edit, Nagy Sándor és Juhász Ágnes Mária, Sashegyi Árpád István és Sziklái Zsuzsanna Gabriella, Arvai Ferenc és Násztor Éva, dr. Gróf Endre János és Nagy Beatrix Mária, Takács János és Dinnyés Margit, Kovács István és Katona Margit, Kálmán Dezső és Virág Anna, Gonda János és Boldizsár Erzsébet házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

Necsa Istvánnak és Farics Erzsébet Katalinnak Annamária Katinak, Bata Szilveszternek és Boros Zsuzsannának Ervin, Szabó Józsefnek és Macskó Erzsébetnek József, Szabó László Pálnak és Moharos Gizella Rozáának László Péter, Hornok Jánosnak és Schaller Györgynek Zsófia, Nagy Sándornak és Fehér Gizella Zsuzsannának Zsuzsanna, Kalmár Lászlónak és Lakatos Henriette Franciskának Anita Viktória, Sebők Istvánnak és Gyája Juliannának Katalinnak Melinda, Széles László Béának és Karolyi Evának Bettina, Király Lajosnak és Tresz Ilonának Lajos, Szűcs Jánosnak és Birges Jolán Piroskának Tamás János,

Családi események

dr. Pócs Alfréd Lászlónak és dr. Gyulai Katalinnak Marcell Alfréd, Orosz Sándornak és Sütő Ágnesnek Noémi, Masa Istvánnak és Vecsernyés Ibolyának Tamás Vilmos, Erdélyi Gyula Zsoltnak és Illes Andrea Katalinnak Zsolt, Mészáros Mihálynak és Török Juditnak Nikolett, Gyuris Károlynak és Zámbo Ilonának Péter, Janzso Jánosnak és Sebők Rozáliának Zsuzsanna Éva, Zsom Tibor Lászlónak és Reseterics Erzsébetnek Oliver Tibor, Tombács Imrénének és Orbán Zsófia Mária-nak Hajnalka Mónika, Rapcsányi Miklósnak és Kenderesi Klára Editnek Andrea, Rapcsányi Miklósnak és Kenderesi Klára Editnek Katalin, Tóth Sándornak és Móra Mária Magdolnának Péter, Kántor István Jánosnak és Bakri Magdolnának Zoltán István, Kovács Ferencnek és Krasznayólyi Juliannának Dénes Ferenc, Kovács Lászlónak és Szabó Evának Dénes, Boros Zoltánnak és Orbán Zsuzsanna Klárának Livia Éva, Rnai Tibornak és Szűcs Evának Csilla, Tusz Otónak és Ötvös Evának Márton, Nagy Sándornak és Tompa Zsuzsannának Renáta, Szűcs Sándornak és Szűcs Ibolyának Marianna Ibolya, Szabó Vencel Eleknak és Bakó Mária Katalinnak Vencel, Majoros Péternek és Domonkos Gabriellának

Andrea, Majoros Péternek és Domonkos Gabriellának Gabriella, Ambrus Istvánnak és Barták Erzsébet Mária-nak Ildikó Timea, Kiss Sándornak és Frank Veronika Ilonának Diána, Herczeg Tibornak és Dajka Éva Lenikének Tibor, Kiss Sándornak és Csöré Mártának Adrienn, Kissin Miklós Gyulának és Birkardi Melinda Ágnesnek Miklós Márton, Varga Károlynak és Tóth Eszternek Karolina Krisztina, Szili Mihálynak és Pinta Ágnesnek Mihály, Rostás Illesnek és Kanalas Jolánnak Brigitta Zsanett nevű gyermekeik született.

HALÁLOZÁS

Barna József, Vónéki István, Tóth Imre, Molnár Jánosné Molnár Etelka, Horváth Istvánné Dudás Julianna, Sinkó Ferencné Szalai Piroksa, Pinter Istvánné Kapitány Rozália, Kenderesi Antalné Kiss Mária, Vónéki Szilveszterné Turi Rozália, Kormányos György, Kormányos Sándorné Dancsó Anna, Konkoly István, Csiky Pál, Fodor Ferencné Babarcsi Veronika, Balint Józsefné Gyuris Mária, Dobó Ferenc, Madari István László, Arvai Jenő Ferencné Banskai Julianna, Wolca Zoltán, Tóth Sándor, Kocsis Ferencné Gyurián Mária, Bakacsi Gyula István, Keszeg László, Szél Sándorné Boldizsár Anna, Ferweller Béláné Lippay Izabella, Battyai Antal, Farkas Erzsébet, Molnár József, Csonka Jánosné Lázár Irén, Frankó Sándorné Lakatos Piroksa, Borbás Istvánné Villám Mária, Szabó Andrásné Vónéki Julianna, Horváth János, Kardos Lászlóné Miklós Rozália, Csicsó György, Saja Károlyné Suli Mária, Horváth Mihály, Boldog György, Kersch József Ferenc meghalt.

MI? HOL? MIKOR?

1984. OKTÓBER 9., KEDD — NÉVNAP: DÉNES

A Nap kel 5 óra 54 perckor, és nyugszik 17 óra 8 perckor.
A Hold kel 17 óra 16 perckor, és nyugszik 15 óra 00 perckor.

VIZÁLLÁS

A Tisza vizállása Szegednél hetfőn plusz 284 cm (áradó).

KÉTSZÁZNYOLCVAN ÉVE
született Segner János András (1704–1777) természettudós, matematikus, orvos, egyetemi tanár. A tudománytörténet első sorban a hidraulika terén kifejtett munkásságát, a róla elnevezett Segner-kereket tartja nyilván.

HETVENÖT ÉVE
született Horváth István (1908–1977) erdélyi magyar költő, író, a kisebbségi magyar irodalom egyik vezető képviselője.

HATVAN ÉVE
halt meg V. J. Brjusov (1878–1977) szovjet-orosz író, költő, esztéta, az orosz szimbolizmus uttorja és teoretikusa.

MOZIK
Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: O. kedves Harry! (színes, m. b. NSZK, III. dupla helyárral), negyed 4 órakor: Kincs, ami nincs (színes, m. b. olasz, III. helyárral), fél 6 órakor: Átváltozás, I–II. rész (színes magyar, 14 éves felülieknek!).
Fáklya: háromnegyed 3 és negyed 6 órakor: Emlékeim a régi Pékingről (színes kinal), fél 8 órakor: O. kedves Harry! (színes, m. b. NSZK, III. helyárral).
Szabadság: fél 4. háromnegyed 6 és 8 órakor: István, a király (színes magyar, kiemelt helyárral).
Filmteka (MTESZ-székház, Kigye u. 4.): A pénz (színes francia, 14 éves felülieknek, este 6 órakor).

ÜGYVELETES GYOGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 8 óráttól reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.

BALESZETI, SEBÉSZETI ÉS UROLÓGIAI FELVETELI ÜGYVELET
Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden a II. Kórház (Tolbuhin sgt. 57.) veszi fel, sebészeti felvételi ügyeletet az I. sz. Sebészeti Klinika, urológiai felvételi ügyeletet a II. Kórház tart.

GYERMEKORVOSI ÜGYVELET
Munkanapokon 13 órától másnap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 órától másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. szám alatti körzeti gyermekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

EJSZAKAI ORVOSI ÜGYVELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felnőtt lakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatti. Telefon: 10-100.

FOGORVOSI ÜGYVELET
Mindennap este 10 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7-től hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zöld Sándor u. 1–3. Telefon: 14-420.

S. O. S. LEKISEGÉLY-SZOLGÁLAT
Mindennap este 7-től reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

BUDAPEST 1.
8.00: Tv-torna
8.05: Iskola-tv
10.20: Híres spanyol operák
11.15: Képgyűjtemény — (ism.)
14.50: Iskola-tv
16.30: Hírek
16.40: A Himalája meghódítása — 2. — (ism.)

17.30: Képgyűjtemény
17.40: Rohan az idő — 1.
18.15: Az igazi Szeged — a szegedi stúdió műsora — 1.
18.30: Mini Stúdió '84
19.10: Tv-torna
19.15: Esti mese
19.30: Tv-híradó
20.00: Az Onedin család — 6.
20.55: Stúdió '84
21.55: Arabia Felix — dok.-film — 2.

22.45: Tv-híradó 3.
BUDAPEST 2.
18.15: Képgyűjtemény
18.40: Kuckó — (ism.)
18.50: Ök mestérszén — riport-film
19.20: 100 híres festmény
19.30: Életrévaló csavargók — (ism.)
20.00: Magyar tájak
20.55: Tv-híradó 2.
21.20: Auto-motorsport
21.40: Főnök, te vagy az ész! — osheszlóváki tv-komédia
22.50: Képgyűjtemény

BELGRÁD 1.
16.40: Videóadatok
16.50: India — művelődés
17.00: Magyar nyelvű tv-napló
17.20: Slava Ogriozovic — művelődés
17.40: Hírek
17.45: Gyermekfilmek
18.15: Tv-naptár
18.45: Szórakoztató műsor
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: Témák és dilemmák — belpolitika
20.45: Lottóhúzás
20.55: Alfred Hitchcock filmjei: A szabótor — amerikai játékfilm
22.35: Tv-napló

BELGRÁD 2.
18.15: Nyitott könyv
18.45: Világnézet
19.00: Az első szláv települések a középkori Priepeben
19.30: Tv-napló
20.00: Népi muzsika
20.50: Dok.-adás
21.35: Zagrabi körkép
21.50: Dzsessz

SZERDA DÉLELTŐ BUDAPEST 1.

8.00: Tv-torna
8.05: Iskola-tv
9.55: Delta — (ism.)
10.20: Látogatás arcvonal — 5.
11.30: Képgyűjtemény

RADIO

KOSSUTH

8.20: Társalgó — másfél óra irodalomkedvelőknek
9.44: Játsszunk a billentyűkkel!
10.05: Iskolarádió
10.35: Enckő Ifjúság
10.50: Zenekari muzsika
11.41: A sötétség mélyén — Joseph Conrad regénye — 5.
12.30: Ki nyer ma?
12.45: A Rádió Dalszínháza: A cornwalli kaloz, avagy a becsült rabja
13.10: Magyarán szólva
13.25: Kodály felroppenő futamál
14.41: Donizetti: Lammemoori Lucia — Örülési jelenet
14.50: Elővilágításon — Nagy-Británia
15.17: A Weiner vonosságves felvételeiből
16.05: Látogatás — Szanatóriumban
17.00: A mikrofonnál: pozsonyi gimnazisták
17.30: Petrovics Emil feldolgozás: Csángó dalok és táncok
17.45: A Szabó család
18.15: Hol volt, hol nem volt... A székely igazsága
18.15: Budapesti Művészeti Hetek — Fekete, piros, igen, nem... — Békes Pál rádiójátéka
20.11: Frederica von Stade operaműveinek énekei
20.40: A zene nem ismer határokat
21.30: Gyógyszerkutatás
22.20: Tíz perc külpolitika
22.30: Lantos István Debussy-műveket zongorázik Kb.
23.30: Szimfonikus táncok
0.10: Illes Lajos táncdalaiból

PETŐFI

8.05: Slágerműzsem
8.50: Tíz perc külpolitika — (ism.)
9.05: Napközben
12.10: Palócz László operett- és daltánc-felvételeiből
12.30: Népi muzsika
13.05: Pophullám
14.00: Zenés délután
17.30: Disputa — a közérzetről, a közéletéről
18.30: Gramofonalbum
19.05: Csak fiataloknak!
20.00: Esti muzsikaszó — zenés beszélgetés Jákó Varrával
20.34: „Hallottuk a szót” — legkedvesebb verseiből válogat Mátyás Szabó Gábor
21.05: Panteleón és a hölgyvendégek — Mario Vargás regénye — 5.
21.55: Slágereim története
22.35: Nóták
23.20: A mai dzsessz — Anthony Davis felvételeiből
23.00: Ejjfőtől hajnalig

3. MŰSOR

9.08: Paszthy Júlia énekel
9.48: Francia barokk zene
10.55: Nepzene — (sz.)
11.40: Szimfonikus zene
12.37: Siklósi Várisztól 1884 — 1.
13.05: Villággyűjtemény
13.20: Ismerjük meg! — fiatal zongoraművészek játszanak
14.54: Lalo: Spanyol szimfónia
15.30: Labirintus
15.45: Muzsika gyermekeknek
16.00: Mi újság a magyarországi operaszínpadokon
17.00: Képek és jelképek — Művelődéstörténeti gyűjtemény — Fauszt
17.30: Kamarazene
18.30: Na materem jeziku — a Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsora
19.05: In der Muttersprache — a Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora
19.35: Pierre Boulez Ravel-műveket vezényel a New York-i Filharmonikus Zenekar élén

20.00: Újdonságainkból — külföldi slágerek
20.40: A Suisse Romande zenekar hangversenye
21.55: Az öbök hajnal — rádiókompozíció Oceánia népköltészetéből és meseiből
22.43: XVIII. századi operákból

SZERDA DÉLELTŐ KOSSUTH

8.20: Világablak
8.44: Muzsikáló természet
8.50: Orvosi tanácsok — a derékfájásról
8.55: Barokk muzsika
9.40: Születésnap induló — Schumann negykezes zongoradarabjaiból
10.05: Rádiószínház — Rovarok — színmű
10.17: Mi ez a gyönyörű?
11.28: Népdalcsokor
12.30: Ki nyer ma?
12.05: Péteőfi
12.05: Idegen nyelvű hírek